Vastaus 8.6.2026 tehtyyn aluevaltuustoaloitteeseen "Selvitys kaihileikkaustoiminnan tulevaisuuden toiminnallisesta ratkaisusta Etelä-Savon hyvinvointialueella" (Peitsaro Panu)

Aluehallitus 26.10.2026 § 180

Valmistelija

Terveyspalvelujen toimialajohtaja Kimmo Kuosmanen puh.040 656 7885

Aluevaltuutettu Panu Peitsaro on tehnyt 8.6.2026 aluevaltuustoaloitteen ”Selvitys kaihileikkaustoiminnan tulevaisuuden toiminnallisesta ratkaisusta Etelä-Savon hyvinvointialueella”.

Etelä-Savon hyvinvointialueen Eloisan molemmissa sairaaloissa on toimiva silmätautien yksikkö, jossa hoidetaan erikoissairaanhoitoa vaativia silmäsairauksia. Mikkelin ja Savonlinnan sairaaloiden silmätautien toiminta perustuu toimintaan sitoutuneeseen henkilökuntaan. Mikkelissä silmälääkäritoiminta on ulkoistettu, eikä yksikössä tällä hetkellä ole virkalääkäreitä. Omaa hoito- ja avustavaa henkilöstöä on Mikkelissä 20. Toiminnan kokonaiskustannukset ovat 1,65 miljoonaa euroa vuodessa. Savonlinnassa työskentelee kolme osa-aikaista virkalääkäriä ja kaksi ostopalvelulääkäriä sekä 11 hoitajaa. Toiminnan kokonaiskustannukset ovat 450 000 euroa vuodessa. Yksiköillä on yhteinen osastonhoitaja.

Sairaaloiden välinen työnjako ja yhteistyö ovat toimineet hyvin. Mikkelin yksikkö vastaa päiväaikaisten päivystyspotilaiden hoidosta ja on kantanut päävastuun muun muassa loma-aikojen toiminnan turvaamisesta. Kaihileikkauksia tehdään molemmissa sairaaloissa säännöllisesti, ja hoitotakuu toteutuu. Leikkausmäärät on esitetty alla olevassa taulukossa. Potilasturvallisuus ja toiminnan laatu ovat molemmissa sairaaloissa korkealla tasolla. Silmätauteihin erikoistuvia lääkäreitä koulutetaan tällä hetkellä Savonlinnan sairaalassa. Tavoitteena on laajentaa erikoistuvien lääkäreiden koulutusta myös Mikkelin keskussairaalaan.

Kaihileikkaukset

Vuosi	Mikkeli	Savonlinna
2023	1084	961
2024	1665	1017

2025	1965	1065
1-9 / 2026	1403	825

Molempien sairaaloiden silmätautien ylilääkäreiden asiantuntija-arvion mukaan kaihileikkaustoimintaa on perusteltua jatkaa sekä Mikkelissä että Savonlinnassa sen sijaan, että toiminta keskitettäisiin yksinomaan toiseen sairaalaan. Arvion perusteena ovat väestön ikääntymisestä johtuva leikkaustarpeen kasvu sekä toiminnan laajuus, joka puoltaa palvelun tuottamista lähipalveluna. Tällä hetkellä ei ole näköpiirissä kehitystä, jossa naapurihyvinvointialueet ohjaisivat kaihileikkauspotilaitaan Etelä-Savon hyvinvointialueelle. Mahdollisiin hoitojonojen kasvuun vastataan tehostamalla omaa toimintaa esimerkiksi ilta-aikaisilla leikkauksilla tai rekrytoinneilla.

Yhteistyöalueen (YTA) selvitys silmätautien palvelujen järjestämisestä on edennyt, mutta valmistelu on edelleen kesken. Eloisa on sitoutunut jatkamaan selvitystä ja valmistelua. Valmistelussa ovat YTA-johtoryhmän hyväksymä järjestämisvastuun siirtoon liittyvä sopimus sekä yhteisen tuotantomallin liiketoimintasuunnitelma. Selvityksen tulokset ohjaavat myös Etelä-Savon hyvinvointialueen toiminnan jatkosuunnittelua. Tässä vaiheessa hyvinvointialueen tavoitteena on turvata kaihileikkausten ja muun silmätautien erikoisalan toiminnan jatkuvuus molemmissa sairaaloissa vähintään nykyisessä laajuudessa. Tietyt vaativat silmäkirurgiset toimenpiteet sekä ympärivuorokautinen silmätautien päivystys on perusteltua keskittää yliopistosairaalaan nykyisen käytännön mukaisesti.

Toimivalta Hallintosääntö 126.3 §

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee vastauksen tiedoksi ja lähettää sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle, joka toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Aluevaltuusto 30.11.2026
7801/00.01.02.02/2025

Asiaselostus: Aluehallitus 26.10.2026 § 180 (ks. asian edellinen käsittely).

Toimivalta Hallintosääntö 126.3 §

Aluehallituksen esitys:

Aluevaltuusto merkitsee vastauksen aloitteeseen tiedoksi ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Tiedoksi Panu Peitsaro